

I

(Tájékoztatások)

TANÁCS

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2006. március 14.)

Görögország 2005–2008-ra szóló aktualizált stabilitási programjáról

(2006/C 82/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke ⁽³⁾ bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) 2006. március 14-én a Tanács megvizsgálta Görögország aktualizált stabilitási programját, amely a 2005–2008. közötti időszakra vonatkozik.
- (2) Az elmúlt évtizedben a termelékenység erőteljes növekedésnek köszönhetően a görög reál GDP növekedése (átlagosan 3½ %) az egyik legmagasabb volt az EU-ban. A tartós erőteljes növekedés erőteljes reál-konvergenciát eredményezett, amit a HICP-infláció látványos csökkenése (bár ez még mindig jóval meghaladja az EU átlagát) és növekvő külső egyensúlytalanságok kísértek. A magas növekedés ellenére az államháztartási hiány átlagosan jóval meghaladta a GDP 5 %-át, 2004-ben pedig elérte a GDP 6,6 %-át. Ez, valamint a jelentős vonal alatti műveletek az államadósság felhalmozódásához vezettek, amely az elmúlt tíz évben a GDP 110 %-a közelében, vagy afelett volt.
- (3) 2004. július 5-én a Tanács úgy határozott, hogy a hiány Görögországban túlzott. 2005. február 17-én a Tanács úgy határozott, hogy felszólítja Görögországot túlzott hiánynak a 104. cikk (9) bekezdésével összhangban történő, 2006-ra való kiigazítására. A említett határozat alapját képező, a Bizottság szolgálatai által 2004 őszi készített előrejelzések azzal számoltak, hogy a hiány 2004-ben eléri a GDP 5,5 %-át. A stabilitási program 2005. márciusi, 2004–2007. közötti időszakot felölelő átdolgozott aktualizálásáról szóló 2005. április 6-i véleményében a Tanács felkérte Görögországot, hogy hajtson végre tartós intézkedéseket a túlzott hiány legkésőbb 2006-ra való kiigazítására, 2007-től kezdve a GDP legalább 0,5 %-ával csökkentse a ciklikus hatásoktól megtisztított hiányt, gondoskodjon az adósság gyorsabb csökkentéséről, hajtson végre az életbe léptetett nyugdíjreformokat az államháztartás fenntarthatóságának biztosítására és javítsa tovább az államháztartási adatok gyűjtését és feldolgozását.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az e szövegben említett dokumentumok megtalálhatók a következő internetes oldalon:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (4) A 2005-ös hiány az aktualizálás becslése szerint a GDP 4,3 %-a ⁽¹⁾, ez a megelőző aktualizálás és a Bizottság szolgálatai őszi előrejelzéseinek becslése szerint a GDP 3,7 %-a. A kettő különözete elsősorban a 2002–2004-es hiányalakulás 2005. szeptemberi helyesbítéseinek áthozhatóságait tükrözi (ez a 2004-es hiánynak a GDP 6,6 %-ra való módosítását eredményezi), míg a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi előrejelzései figyelembe veszik a bejelentett értékpapírosítási műveletből származó egyszeri bevételeket, jóllehet e műveletre nem került sor.
- (5) Az aktualizálást a stabilitási és konvergenciaprogramok tartalmáról és formájáról szóló új magatartási kódexben meghatározott határidő után három héttel, 2005. december 21-én nyújtották be. Az új program nagyjából követi a stabilitási és konvergenciaprogramok felépítésére vonatkozóan az új magatartási kódexben meghatározott mintát és adatszolgáltatási követelményeket ⁽²⁾.
- (6) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv arra számít, hogy a reál GDP növekedés a 2005-ös 3,6 %-ról átlagosan 3,9 %-ra lassul a programidőszak fennmaradó részében. Ez a forgatókönyv a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján úgy tűnik, hogy kedvező növekedési feltételezésekre épül, a növekedés előrejelzett középtávú alakulása (azaz a potenciális kibocsátás növekedésére tett becslés) pedig magasnak látszik. A program inflációs előrejelzései reálisnak tűnnek.
- (7) Az aktualizálás költségvetési stratégiája a kiegyensúlyozott költségvetés irányába mutató költségvetési konszolidáció folytatására, valamint arra irányul, hogy a 104. cikk (9) bekezdése szerinti tanácsi felszólításnak megfelelően a hiányt 2006-ra a GDP 3 %-ában meghatározott határérték alá csökkentsék. A költségvetési kiigazítás 2006-ban az időszak elejére összpontosul. A hiány a GDP 4,3 %-ával egyenlő 2005-ös értékről 2006-ban 2,6 %-ra, majd 2008-ra 1,7 %-ra csökken. Az elsődleges többlet időbeli alakulása ehhez hasonló, a GDP 0,9 %-áról 2,8 %-ra javul. Az előrejelzett kiigazítást magasabb adóbevételekkel és kiadáscsökkentésekkel (kamatfizetések és állami fogyasztás) érik el. A 2006-ra tervezett egyszeri bevételek a GDP 0,6 %-át teszik ki. A kedvező makrogazdasági forgatókönyv részben megmagyarázza azt, hogy a jelenlegi aktualizálás szerinti kiigazítás a megelőző aktualizálásban szereplőhöz képest miért összpontosul a programidőszak elejére.
- (8) A közösen megállapított módszertan használatával a Bizottság szolgálatai a programadatok alapján számításokat végeztek, ezek szerint a strukturális egyenleg (tehát a ciklikus hatásoktól megtisztított, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedéseket figyelmen kívül hagyó államháztartás) az előrejelzések szerint a GDP -4,8 %-ának megfelelő 2005-ös értékről 2008-ra a GDP 2,4 %-ára javul, így a GDP kb. 0,6 %-ának felel meg az éves csökkenés. A Stabilitási és Növekedési Paktumban előírtak szerint az aktualizálás egyértelműen azonosít egy középtávú célkitűzést a költségvetési egyenlegre nézve: ez strukturális értelemben véve kiegyensúlyozott költségvetést jelent, amelyet az aktualizálás szerint nem kívánnak 2008-ra elérni. Mivel a program középtávú célkitűzése meghaladja a minimálisan szükséges értéket (a becslések szerint a GDP kb. -1¼ %-a), annak megvalósítása biztosítja a szükséges biztonsági sávot a túlzott hiány felmerülésével szemben. A program középtávú célkitűzése a jelenlegi értékelés szerint megfelelő szintű, mert az a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben az euró-övezet és az ERM II-ben résztvevő tagállamok vonatkozásában javasolt értéktartományon belülre esik és emiatt megfelelően tükrözi az adóssághányadot és az átlagos potenciális kibocsátás hosszú távú növekedését.
- (9) A költségvetés akár rosszabban is alakulhat a programban előrejelzettnél. A kedvező makrogazdasági forgatókönyvet kockázatok övezik, a programidőszak végére tervezett intézkedésekkel kapcsolatos információk pedig hiányoznak. Emellett még mindig vannak az Eurostattal függőben lévő kérdések (a társadalombiztosítási alapok és a helyi kormányzatok többleteinek becslése), amelyek a 2005-ig terjedő időszak hiányadatainak felfelé történő helyesbítését eredményezhetik, 2006-ra és az azt követő évekre nézve pedig áthozhatóságok jelentkezhetnek. A 2006-ra tervezett egyszeri tételek esetében még nem döntött, hogy azokat az Eurostat hiánycsökkentő tételekként sorolja-e be.

⁽¹⁾ Ebben a számadatban nem szerepel az Európai Regionális Fejlesztési Alappal kapcsolatos visszatérítés, amely a GDP 0,3 %-ával (512 millió euró) egyenlő. Mivel ez azonban egy tisztán egyszeri kiadás, a figyelembe vétele nem befolyásolná sem a 2005-ös költségvetési erőfeszítéseket, sem a 2006–2008. közötti kiigazítási pályát.

⁽²⁾ A program hiányosságát mutat a kötelező adatok terén (a tényleges nominális árfolyamok helyett EUR/USD árfolyamok szerepelnek), és nem biztosítja az új magatartási kódexben előírt valamennyi opcionális adatot.

- (10) A jelenlegi információk alapján és a fenti kockázatok függvényében Görögország nagyjából úton van a túlzott hiány 2006-ra, azaz a Tanács által kijelölt határidőre történő kiigazítása felé. A 2005-re tervezett hiány összhangban van a 2005. évi költségvetés szigorú végrehajtásával, a 2006-os költségvetés pedig a GDP 2,6 %-ának megfelelő hiányt tervez. Mivel ez tartalmaz a GDP 0,6 %-ával egyenlő egyszeri bevételeket is, 2006-ban nem kerülne sor a túlzott hiány tartós kiigazításra. A 2006-os strukturális kiigazítás azonban meghaladja a Tanács által megkövetelt minimális értéket, a GDP 0,6 %-át. Ezzel szemben 2008-ban, amikor a görög gazdasági környezet várhatóan továbbra is kedvező, a kiigazítás kevesebb, mint a GDP 0,5 %-a. Ezen kívül a Bizottság szolgálatainak a programadatok alapján a közösen megállapított módszertan használatával végzett számításai szerint a ciklikus hatásoktól megtisztított költségvetési egyenleg a programidőszakban várhatóan nem felel meg a minimális határértéknek.
- (11) Az adóssághányad a becslések szerint 2005-ben elérte a GDP kb. 108 %-át, amely messze a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték felett van. Az elsődleges többlet előrejelzett javulásának, valamint a kisebb számú adósságnövelő pénzügyi műveletnek köszönhetően az adóssághányad a program előrejelzései szerint több, mint 11 százalékponttal csökken a programidőszak során. A (1) költségvetési célok fent említett kockázatai és (2) az állományalkalmazkodást (amely a múltban jellemzően jelentős és túlnyomóan adósságnövelő volt) övező bizonytalanság miatt az adóssághányad alakulása valószínűleg nem annyira kedvező, mint ahogy azt a programban előre jelezték. E kockázateértékelés fényében úgy tűnik, hogy az adóssághányad a referenciaérték irányában elegendő mértékben csökken.
- (12) Az államháztartás fenntarthatóságának⁽¹⁾ tekintetében Görögország magas kockázattal szembesül a népességelöregedés becsült költségvetési terhei miatt. Az adóssághányad jelenleg a legmagasabb az EU-ban, és az előrejelzések szerint a 2050-ig tartó előrejelzési időszakban továbbra is magas marad. Az államháztartás fenntarthatósága kockázatainak csökkentésére emiatt a költségvetési egyenleg további erősítésére, valamint arra van szükség, hogy középtávon szigorúan hajtsák végre az államháztartás tervezett konszolidációját. Ezzel egy időben az állami kiadások, különösen a nyugdíjkiadások előrejelzések szerinti növekedése az előrejelzési időszakban várhatóan jelentős terhet jelentenek majd az államháztartás számára. E célból az államháztartás fenntarthatósága kockázatainak csökkentésére határozottan végre kell hajtani az életbe léptetett intézkedéseket, illetve további szerkezeti (elsősorban nyugdíj-) reformokat kell kidolgozni és végrehajtani.
- (13) Az államháztartás terén tervezett intézkedések nagyjából összhangban vannak a 2005–2008. közötti időszakra vonatkozó integrált iránymutatásokban szereplő átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásokkal. A program ugyanis összhangban van i. a gazdasági stabilitás biztosítására; ii. a gazdasági és költségvetési fenntarthatóság megőrzésére, valamint iii. az erőforrások hatékony, növekedés- és foglalkoztatásorientált felosztására vonatkozó iránymutatással. A nyugdíjrendszer jelentős kihívásainak kezelésére irányuló intézkedéseket azonban egy jövőbeli szociális megállapodás megkötéséig elhalasztják.
- (14) Görögország 2005. október 15-én – a növekedést és foglalkoztatást szolgáló megújult liszaboni stratégiával összefüggésben – benyújtott nemzeti reformprogramja a következő – az államháztartást jelentősen érintő – kihívásokat azonosítja: i. az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága; ii. foglalkoztatás és oktatás; iii. üzleti környezet és verseny; valamint iv. K+F és innováció. Az aktualizálás teljes mértékben figyelembe veszi ezek költségvetési hatásait. A stabilitási program államháztartás területén tervezett intézkedései nagyjából összhangban vannak a nemzeti reformprogramban tervezett intézkedésekkel. A program többek között ismerteti azokat az intézkedéseket, amelyeknek a társasági adókulcs 2007-re 25 %-kal való csökkentése, az adócsalás elleni küzdelem, a vagyonadó megreformálása és az egészségügyi kiadások racionalizálása a célja.

⁽¹⁾ A hosszú távú fenntarthatósággal kapcsolatos részletek a program Bizottság szolgálatai által végzett technikai értékelésében találhatóak:
(http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm).

A fenti értékelés fényében a Tanács üdvözli az eddig tett erőfeszítéseket és azt, hogy a kormány prioritásként kezeli a hiány tartós csökkentését. A Tanács megállapítja, hogy fenntartva a költségvetési adatok további lehetséges statisztikai helyesbítéseinek a tervezett hiányokra gyakorolt hatását, valamint feltéve, hogy a tervezett kiigazítást teljes mértékben végrehajjták, a program összességében összhangban van a túlzott hiány 2006-ra történő kiigazításával. A 104. cikk (9) bekezdése szerinti 2005. február 17-i tanácsi ajánlások fényében a Tanács felkéri Görögországot, hogy:

- i. hajtsa végre azokat a szükséges, tartós hatású intézkedéseket, amelyek a túlzott hiány legkésőbb 2006-ra való kiigazítását eredményezik;
- ii. folytassa tovább a strukturális hiány csökkentését a programban megállapított középtávú célkitűzés irányában azáltal, hogy a gazdaságilag kedvező időszakokat az elsődleges kiadások csökkentésére használja;
- iii. fokozza azokat az erőfeszítéseket, amelyeken keresztül azonosítják és felügyelik az adósság szintjének változásait előidéző (a nettó kölcsönfelvételen kívüli) tényezőket, hogy biztosítani lehessen azt, hogy az adóssághányad elegendő mértékben csökken és kielégítő ütemben közelíti a referenciaértéket;
- iv. tartsa ellenőrzés alatt az állami nyugdíjkiadásokat, hajtsa határozottan végre a jóváhagyott nyugdíjreformokat és további strukturális reformokat valósítson meg az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítására;
- v. javítsa tovább az államháztartási adatok gyűjtését és feldolgozását főként azon mechanizmusok javításán keresztül, amelyek biztosítják a (különösen a szociális biztonságra vonatkozó) adatok azonnali és pontos rendelkezésre állását.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007	2008
Reál GDP (%-os változás)	SP 2005. dec.	4,7	3,6	3,8	3,8	4,0
	COM 2005. nov.	4,7	3,5	3,4	3,4	nincs adat
	SP 2005. márc.	4,2	2,9	3,0	3,0	nincs adat
HICP-infláció (%)	SP 2005. dec.	3,0	3,5	3,2	3,0	2,7
	COM 2005. nov.	3,1	3,5	3,1	3,0	nincs adat
	SP 2005. márc.	3,0	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	SP 2005. dec. ⁽¹⁾	1,4	1,1	1,1	1,1	1,5
	COM 2005. nov. ⁽²⁾	2,0	2,0	2,0	2,2	nincs adat
	SP 2005. márc. ⁽¹⁾	2,1	1,6	1,5	1,5	nincs adat
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	- 6,6	- 4,3	- 2,6	- 2,3	- 1,7
	COM 2005. nov.	- 6,6	- 3,7	- 3,8	- 3,8	nincs adat
	SP 2005. márc.	- 6,1	- 3,7	- 2,9	- 2,4	nincs adat
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	- 0,9	0,9	2,3	2,4	2,8
	COM 2005. nov.	- 0,9	1,7	1,2	0,9	nincs adat
	SP 2005. márc.	- 0,4	1,8	2,7	3,3	nincs adat

		2004	2005	2006	2007	2008
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. dec. ⁽¹⁾	- 7,2	- 4,8	- 3,1	- 2,8	- 2,4
	COM 2005. nov.	- 7,5	- 4,5	- 4,6	- 4,8	nincs adat
	SP 2005. márc. ⁽¹⁾	- 7,0	- 4,4	- 3,5	- 3,0	nincs adat
Strukturális egyenleg ⁽²⁾ (a GDP %-ában)	SP 2005. dec. ⁽³⁾	- 7,2	- 4,8	- 3,7	- 2,8	- 2,4
	COM 2005. nov. ⁽⁴⁾	- 7,5	- 5,3	- 4,6	- 4,8	nincs adat
	SP 2005. márc.	- 7,0	- 4,4	- 3,5	- 3,0	nincs adat
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	109,3	107,9	104,8	101,1	96,8
	COM 2005. nov.	109,3	107,9	106,8	106	nincs adat
	SP 2005. márc.	110,5	109,5	107,2	104,7	nincs adat

Megjegyzések:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a program információi alapján

⁽²⁾ Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg (ugyanúgy, mint a megelőző sorokban) az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések figyelmen kívül hagyása után

⁽³⁾ A program egyszeri és egyéb átmeneti intézkedései (2006-ban a GDP 0,6 %-a).

⁽⁴⁾ Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések Bizottság szolgálatainak 2005. őszi előrejelzéseiben (2005-ben a GDP 0,8 %-a)

⁽⁵⁾ A 2004–2007-es időszakra becsült, 3,2 %-os, 3,5 %-os, 3,4 %-os, illetőleg 3,2 %-os potenciális növekedési értékek alapján.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi gazdasági előrejelzései (COM); a Bizottság szolgálatainak számításai